

Stichting Algemeen Pensioenfonds Aruba

Verkort Jaarverslag 2013

ontleend aan het volledige verslag 2013

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
PERSONALIA	3
Missie en doelstellingen	4
Meerjarencijfers	5
DIRECTIEVERSLAG	6
CONTROLEVERKLARING	17
VERKORTE JAARREKENING	20
Balans per 31 december 2013	21
Staat van baten en lasten over 2013	22
Verloopoverzicht van het vermogen over 2013	23
Kasstroomoverzicht over 2013	24
Toelichting	25
BIJLAGE A: Actuariële verklaringen bij het Jaarverslag 31 december 2013	36

PERSONALIA

25 juni 2014

RAAD VAN TOEZICHT

Naam	Functie	Raadslid vanaf	Raadslid tot
Mevrouw E.L. Farro	Voorzitter	13 februari 2013	13 februari 2017
De heer mr. P.E. Croes	Lid deswege het Land Aruba	21 december 2010	21 december 2014
De heer F. R. de Kort, RA	Lid deswege de Aangewezen Werkgevers	1 augustus 2012	1 augustus 2016
De heer drs. R.O. Acosta	Lid deswege de Vakbonden	1 november 2013	1 november 2017
De heer J.H.G. Driessen	Lid deswege de Vakbonden	13 mei 2014	13 mei 2018

DIRECTIE

Naam	Functie	Nevenfuncties
Mevrouw S.M. van Veen M.B.A.	Algemeen Directeur	Bestuurslid van de Stichting Onroerend Goed Aruba (SOGA)
De heer E.O. Croes	Directeur Financiën en Pensioenen	

EXTERNE ACCOUNTANT

PricewaterhouseCoopers Aruba

EXTERNE ACTUARIS

Towers Watson – Adviserende actuaris

Aon Hewitt – Certificerende actuaris

Missie en doelstellingen

Onze missie is het voorzien in en het zorgdragen voor pensioenen van haar deelnemers en in het kader hiervan is onze belangrijkste ambitie het bijdragen aan het welzijn van de beroepsbevolking op Aruba door het aanbieden van betaalbare financiële zekerheid aan de deelnemers na pensionering.

Wij streven ernaar om de reële waarde van de pensioenen en dus de koopkracht van de gepensioneerden zo veel mogelijk te behouden door de pensioenen te indexeren. Deze indexatie ambitie is voorwaardelijk; indexering kan alleen plaatsvinden op het moment dat de financiële positie van het fonds dit toelaat en zolang dit geen onacceptabele risico's voor het fonds met zich meebrengt.

Verder zien wij het als onze taak het bewustzijn van de stakeholders van het pensioenfonds en de rest van de bevolking van Aruba met betrekking tot financiële planning voor en na pensionering te verhogen.

De uitvoering van onze taken geschiedt naar de hoogste standaarden, tegen een realistische kostprijs en voldoet aan de wet- en regelgeving.

Tenslotte geloven wij dat wij kunnen bijdragen aan de economische ontwikkeling van Aruba en wensen wij vanuit onze maatschappelijke verantwoordelijkheid een katalysator te zijn voor de Arubaanse economie. Investeringen moeten wel voldoen aan de ambities en restricties met betrekking tot spreiding en verwacht netto-rendement van Stichting Algemeen Pensioenfonds Aruba (APFA). Investeringen moeten sociaal verantwoord zijn en bij voorkeur direct of indirect bijdragen aan het belang van onze deelnemers. In geen geval mogen deze nadelig zijn voor onze deelnemers.

Meerjarencijfers¹

<i>(bedragen in 1.000 Arubaanse florin)</i>	2013	2012	2011	2010	2009
Aantallen					
Actieven NPR 2011	6.241	6.183	6.103	4.624	4.765
Premievrijen NPR 2011	305	280	279	260	229
Pensioengerechtigden NPR 2011	3.765	3.584	3.422	3.222	3.045
Actieven NPR 2005	298	268	271	1.739	1.676
Premievrijen NPR 2005	14	3	2	2	1
Pensioengerechtigden NPR 2005	2	2	1	5	1
Pensioenregelingen					
Pensioenvermogen NPR 2011	2.228.299	2.077.225	1.927.911	1.903.33	1.675.504
Belegd vermogen NPR 2011 ²	2.174.527	2.034.972	1.849.995	1.777.48	1.626.721
Weerstandsvermogen NPR 2011	142.162	103.811	142.960	134.757	122.496
Pensioenverplichtingen NPR 2011	2.691.608	2.541.971	2.417.499	2.348.78	2.265.936
Netto-dekkingsgraad NPR 2011	75,5%	76,0%	70,6%	n.v.t.	n.v.t.
Bruto-dekkingsgraad NPR 2011	80,8%	80,1%	76,5%	81,0% ³	73,9%
Pensioenvermogen NPR 2005	7.856	5.793	4.098	36.602	24.260
Belegd vermogen NPR 2005 ²	7.704	5.824	4.248	36.602	24.052
Weerstandsvermogen NPR 2005	504	297	328	2.769	1.811
Pensioenverplichtingen NPR 2005	6.866	5.045	3.595	30.460	19.562
Netto-dekkingsgraad NPR 2005	104,9%	109,6%	109,1%	n.v.t.	n.v.t.
Bruto-dekkingsgraad NPR 2005	112,2%	115,4%	118,2%	120,2%	124,0%
Premies					
Premiebijdragen NPR 2011	131.173	123.065	42.004 ⁴	179.266	114.448
Totale premie NPR 2011	36,1%	33,1%	33,1%	68,2%	41,1%
- Werkgevers	31,1%	28,1%	28,1%	61,2%	34,1%
- Werknemers (gem.)	5,0%	5,0%	5,0%	7,0%	7,0%
Premiebijdragen NPR 2005	2.007	1.463	1.427	10.144	8.052
Totale premie NPR 2005	27,8%	25,3%	24,7%	19,9%	19,9%
- Werkgevers	23,8%	21,3%	20,7%	15,9%	15,9%
- Werknemers (gem.)	4,0%	4,0%	4,0%	4,0%	4,0%
Pensioenlasten					
Uitkeringen NPR 2011	92.258	86.963	81.618	73.315	66.622
Uitkeringen NPR 2005	18	11	11	21	11
Beheerskosten	12.488	10.843	8.462	9.522	7.816
Rendement					
Rendement op beleggingen ⁵	5,0%	6,5%	2,2%	8,1%	11,1%
Rendement op pensioenvermogen	4,8%	6,2%	2,0%	7,3%	9,7%

¹ De gegevens in het meerjarenoverzicht over de jaren 2009 en 2010 m.b.t. het NPR 2011 betreffen de Pensioenverordening Landsdienaren (PVL).

² Belegd vermogen = beleggingen inclusief liquide middelen en overige vorderingen met een looptijd korter dan 90 dagen.

³ De berekening van de dekkingsgraad van de PVL is gebaseerd op een andere methodiek dan het NPR 2011.

⁴ In het kader van de invoering van het NPR 2011 is overeengekomen om de premie PVL 2010 van 68,2% retroactief (in verslagjaar 2011) te verlagen naar 41,1%. Hierdoor zijn de premiebijdragen NPR 2011 in 2011 gecorrigeerd.

⁵ Vanaf 2011 worden de liquide middelen die aangehouden worden voor beleggingstransacties, meegenomen in de rendementsberekening.

DIRECTIEVERSLAG

1. Inleiding

Stichting Algemeen Pensioenfonds Aruba (APFA) is een zelfstandige pensioenuitvoerder en voert de pensioenregelingen uit voor overheidswerknemers en werknemers van de aan de overheid gelieerde instellingen en gesubsidieerde stichtingen. Momenteel voert APFA de volgende twee pensioenregelingen uit: het Nieuw Pensioenreglement 2011 (NPR 2011) en het Nieuw Pensioenreglement 2005 (NPR 2005). APFA valt sinds 1 januari 2011 onder het toezicht van de Centrale Bank van Aruba (CBA).

In dit bestuursverslag leggen wij als directie verantwoording af over het gevoerde beleid en de financiële ontwikkeling van het fonds in 2013. Allereerst geven wij hierin een uiteenzetting van het financieel beleid en de financiële positie van het NPR 2011 en het NPR 2005. Daarna beschrijven wij de overige prioriteitsgebieden die de aandacht hebben gehad van het bestuur, namelijk Pension Fund Governance, risico management, communicatie, vermogensbeheer en pensioenbeheer. Tenslotte gaan wij kort in op de toekomstige ontwikkelingen in de pensioenwereld en de financiële markten die de pensioenregelingen kunnen beïnvloeden.

2. Financieel beleid en financiële positie

2.1 Herstelplan NPR 2011

De ontwikkelingen voorafgaand aan 2011 hadden de financieringsstructuur van de toenmalig geldende PVL regeling sterk verzwakt. Bijstelling van de rekenrente ten gevolge van de ontwikkelingen op de financiële markten, toenemende vergrijzing en tegenvallende beleggingsrendementen, waren de oorzaak van aanzienlijke tekorten die per eind 2010 in de PVL regeling bestonden en welke bij de invoering van het NPR 2011 per 1 januari 2011 zijn ingebracht in deze laatste regeling. Bij de invoering van het NPR 2011 heeft APFA afspraken met de overheid gemaakt over de dekking van dit begintekort, waarbij de overheid zich garant heeft gesteld voor het tekort. Deze afspraken zijn vastgelegd in de pensioen- en financieringsovereenkomst en het pensioenreglement van het NPR 2011. In 2011 bleek dat het nodig was om aanvullende afspraken te maken met de overheid over de uitvoering van deze garantiebepalingen. Per 20 juli 2012 zijn de nieuwe afspraken vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst. Deze afspraken hielden onder meer in dat de rendementsgarantie werd vervangen door een dekkingsgraad garantie.

In verband met de ontoereikende financiële positie van het NPR 2011 op het moment van onder toezichtstelling van de Centrale Bank van Aruba, heeft APFA op 24 juli 2012 een Herstelplan NPR 2011 ingediend bij de toezichthouder. In dit plan is het beleid uitgestippeld om uiterlijk 31 december 2025 het herstel van het NPR 2011 te bewerkstelligen. De gemaakte afspraken tussen APFA en Land Aruba in de uitvoeringsovereenkomst d.d. 20 juli 2012 vormen de basis voor dit plan.

De belangrijkste elementen van dit herstelplan zijn als volgt:

- Het herstel zal plaatsvinden volgens een Kritiek herstelpad, zoals opgenomen in de Uitvoeringsovereenkomst waardoor tot 31 december 2025 een geleidelijk herstel zal worden gerealiseerd;
- Land Aruba betaalt ingaande 1 januari 2013 een additionele werkgeversbijdrage van 3,0% van de totale salarissom van alle NPR 2011 deelnemers totdat per 31 december voorafgaande aan dat jaar een netto-dekkingsgraad van 100% is bereikt;
- Gedurende de hersteltermijn zal aan het eind van elk jaar worden getoetst of er sprake is van een Restanttekort. Het Restanttekort zal jaarlijks worden betaald door de overheid of omgezet worden in een lening van maximaal 30 jaren.

Tot op heden bestaat er een geschil tussen APFA en de overheid met betrekking tot de juridische afdwingbaarheid van de garantiebepalingen in de Uitvoeringsovereenkomst. Gezien de nieuwe ontwikkelingen heeft APFA besloten om het proces aangaande een verklaring voor recht aan te houden.

APFA kan maatregelen nemen indien Land Aruba niet aan haar betalingsverplichtingen jegens APFA kan voldoen. Deze maatregelen zijn vastgelegd in artikel 36 van het Pensioenreglement NPR 2011 en bestaan uit het verlagen van de pensioenopbouw, de verhoging van de ingebouwde franchise en het afstempelen van de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten.

2.2 Herziening NPR 2011

Eind 2013 is de Minister van Financiën en Overheidsorganisatie een bilateraal overleg gestart met de vakbonden in de publieke sector waarin de verdere versoering van het NPR 2011 werd besproken. De bedoeling van dit overleg was om overeen te komen op welke wijze de pensioenleeftijd van het NPR 2011 aan zal sluiten op de AOV leeftijd die per 1 januari 2015 over een periode van 10 jaren verhoogd zal worden naar 65. Verder wilde men overeenstemming bereiken over de wijzigingen die doorgevoerd dienen te worden m.b.t. het NPR 2011 om te komen tot een meer duurzame en betaalbare pensioenregeling.

Op 28 mei 2014 heeft de overheid een pensioenakkoord met de vakbonden bereikt. De belangrijkste elementen van dit akkoord zijn:

- Het NPR 2011 wordt retroactief met ingang van 1 januari 2014 ingetrokken en vervangen door de nieuwe pensioenregeling ('NPR 2014'). Deze regeling zal gelden voor alle deelnemers die ingevolge de per 1 januari 2011 tussen partijen gesloten Pensioen- en financieringsovereenkomst deelnemen aan het NPR 2011, alsmede voor de werknemers die vanaf 1 januari 2014 bij het Land Aruba in dienst zullen treden;
- Leeftijdsgrens voor de ambtenaren zal wijzigen van 60 jaar naar leeftijd waarop de AOV leeftijd ingaat;
- De huidige overgangsregeling onder het NPR 2011 wordt per direct vervangen door een nieuwe overgangsregeling. Er zal een commissie ingesteld worden die zich gaat buigen over de invulling van deze nieuwe overgangsregeling;
- De opgebouwde pensioenaanspraken tot 1 januari 2014 worden ongewijzigd omgezet naar de nieuwe pensioendatum. De opbouw per dienstjaar wordt vanaf 1 januari 2014 gewijzigd van 2,15% naar 1,75% en het maximaal opbouwjaren wordt verhoogd van 34 naar 40 jaar;
- Het Land zal een extra storting (retroactief per 1 januari 2014) doen in het NPR 2011 om te komen tot een bruto dekkingsgraad van minimaal 100%;
- De bij het bilateraal akkoord betrokken partijen hebben afgesproken dat de dekkingsgraadgarantie uit hoofde van de Uitvoeringsovereenkomst van 20 juli 2012 zal vervallen.

Op basis van de nieuwe afspraken die zijn gemaakt in het pensioenakkoord, zal APFA een nieuwe pensioen- en financieringsovereenkomst ondertekenen met de overheid en zal een nieuw pensioenreglement worden opgesteld (NPR 2014). Dit proces is momenteel gaande.

2.3 Financiële positie NPR 2011

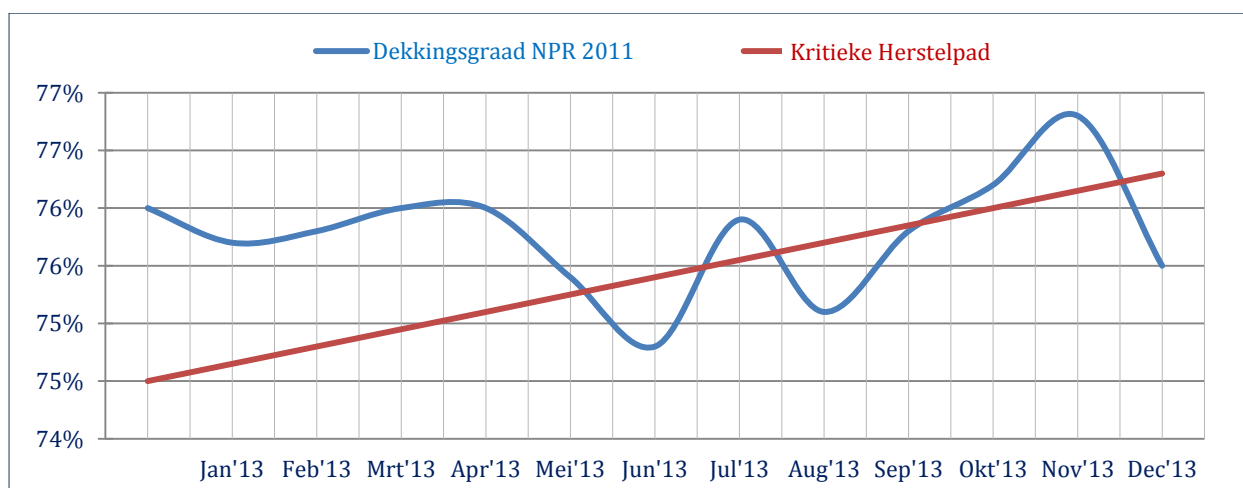
In onderstaande tabel staat de financiële positie van het NPR 2011 over de afgelopen jaren weergegeven. Per 31 december 2013 is de netto-dekkingsgraad van het NPR 2011 met 0,5% gedaald naar 75,5%. De belangrijkste oorzaak van deze daling is de aanpassing van de rekenrente. Voorheen hanteerde APFA voor de bepaling van de voorziening van de pensioenverplichtingen een rekenrente van 4% voor de geïndexeerde aanspraken (actieve deelnemers) en 5,5% voor de niet geïndexeerde aanspraken (gepensioneerden en gewezen deelnemers). APFA toetst jaarlijks de grondslagen die zij hanteert voor de vaststelling van de voorziening pensioenverplichtingen en heeft aan de hand van deze toetsing geconcludeerd dat de rekenrente van 5,5% die gold voor de inactieven niet langer prudent was. Per einde van 2013 is derhalve de rekenrente

voor de inactieven verlaagd van 5,5% naar 4,75%. Dit heeft een materieel effect gehad op de voorziening die is gestegen met Afl. 69,9 miljoen. Mede als gevolg hiervan is de dekkingsgraad met 2%-punt gedaald.

	2013	2012	2011	2010	2009
<i>(bedragen in 1.000 florin)</i>					
Pensioenvermogen (a)	2.228.299	2.077.225	1.927.911	1.903.332	1.675.504
Belegd vermogen (b)	2.174.527	2.034.972	1.849.995	1.777.484	1.626.721
Weerstandvermogen (c)	142.162	103.811	142.960	134.757	122.496
Voorziening pensioenverplichtingen (d)	2.691.608	2.541.971	2.417.499	2.348.783	2.265.936
Netto-dekkingsgraad ({b - c} / d)	75,5%	76,0%	70,6%	n.v.t.	n.v.t.
Kritieke Herstelpad	76,3%	74,5%	70,4%	n.v.t.	n.v.t.
Bruto-dekkingsgraad (b / d)	80,8%	80,1%	76,5%	n.v.t.	n.v.t.
PVL bruto-dekkingsgraad (a / d)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	81,0%	73,9%
Totale premie	36,1%	33,1%	33,1%	68,2%	41,1%

De netto-dekkingsgraad ultimo 2013 van 75,5% ligt ver onder het vereiste niveau van 100%. Dit betekent dat het fonds per 31 december 2013 over onvoldoende middelen (na aftrek van het weerstandsvermogen) beschikt ter dekking van de pensioenverplichtingen. Derhalve is de financiële positie van het NPR 2011 nog steeds kritisch te noemen. Gezien de financiële positie van het NPR 2011, heeft er in 2013 geen indexatie plaatsgevonden.

Onderstaande grafiek toont de ontwikkeling van de netto-dekkingsgraad in 2013 ten opzichte van het Kritieke Herstelpad.

Wij concluderen dat de netto-dekkingsgraad van het NPR 2011 ultimo 2013 beneden het overeengekomen Kritieke Herstelpad ligt. Per 31 december 2013 is er dus sprake van een Restanttekort.

Ingevolge de afspraken die zijn gemaakt in de uitvoeringsovereenkomst wordt na vaststelling van de jaarrekening, een claim ingediend bij de overheid voor het bedrag van Afl. 21,3 miljoen.

2.4 Financiële positie NPR 2005

Per 31 december 2013 bedraagt de netto-dekkingsgraad van het NPR 2005 104,9% en ligt daarmee boven het minimum van 100%. Het fonds beschikt ultimo 2013 over voldoende middelen (na aftrek van het weerstandsvermogen) ter dekking van de pensioenverplichtingen. Dit houdt in dat de financiële positie van het NPR 2005 op basis van de opgebouwde rechten goed is.

	2013	2012	2011	2010	2009
<i>(bedragen in 1.000 florin)</i>					
Pensioenvermogen	7.856	5.793	4.098	36.602	24.260
Belegd vermogen (a)	7.704	5.824	4.248	36.602	24.052
Weerstandsvermogen (b)	504	297	328	2.769	1.811
Voorziening	6.866	5.045	3.595	30.460	19.562
pensioenverplichtingen (c)					
Netto-dekkingsgraad ({a - b} / c)	104,9%	109,6%	109,1%	n.v.t.	n.v.t.
Bruto-dekkingsgraad (a / c)	112,2%	115,4%	118,2%	120,2%	124,0%
Totale premie	27,8%	25,3%	24,7%	19,9%	19,9%

Op basis van de financiële positie van het NPR 2005, heeft het bestuur conform het indexatiebeleid van APFA besloten om de pensioenaanspraken van actieve deelnemers per 1 januari 2013 met 1,4% te indexeren en de pensioenrechten en aanspraken van gewezen deelnemers en pensioengerechtigden met 0,7% te indexeren.

3. Pension Fund Governance

Ons governancebeleid is gebaseerd op de richtlijnen van de CBA conform de 'Pension Fund Governance' vereisten voor ondernemingspensioenfondsen. Wij geven invulling aan Pension Fund Governance door o.a. het voeren van een integere en transparante bedrijfsvoering, het waarborgen van deskundig en verantwoordelijk bestuur, het opzetten van een risico management framework en het afleggen van een transparante verantwoording over het uitgevoerde beleid richting alle stakeholders.

In 2013 heeft APFA haar integriteitsbeleid gereviseerd en uitgebreid. Het integriteitsbeleid, dat bestaat uit de gedragscode, de incidenten- en klokkenluidersprocedure, het uitbestedingsbeleid, het privacy beleid, het fraudeprotocol en het beleid ter bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering, is in 2014 geïmplementeerd.

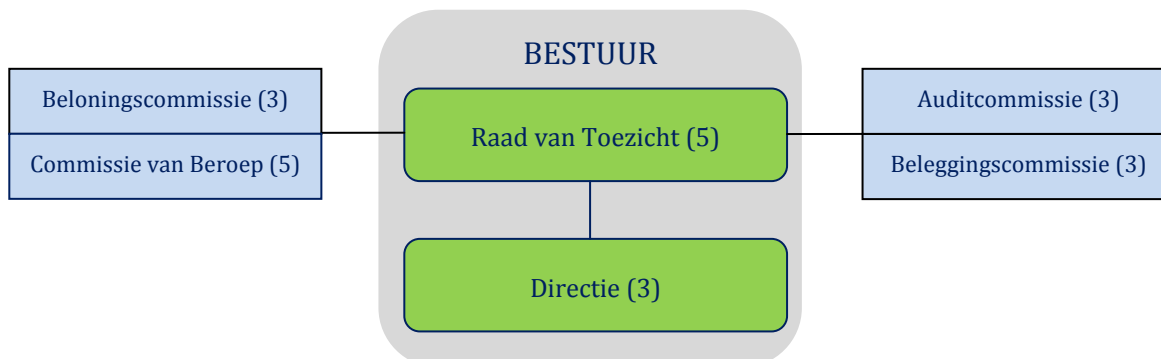
In het deskundigheidsplan heeft APFA onder meer de deskundigheids- en competentievereisten van het bestuur en het opleidingsplan uitgewerkt. Eind 2013 heeft er een zelfevaluatie plaatsgevonden van de directie en de Raad van Toezicht onder begeleiding van Towers Watson.

In vervolg op de compliance scan die in 2012 is uitgevoerd, heeft APFA in 2013 de fondsdocumenten geïdentificeerd, getoetst en gereviseerd aan de hand van de geldende wet- en regelgeving en zijn deze documenten tevens op elkaar afgestemd. De aanpassingen zullen in 2014 worden doorgevoerd.

Tenslotte is er in het derde kwartaal van 2013 een Compliance Officer aangesteld, die een start heeft gemaakt met het inrichten en opzetten van de compliance activiteiten.

3.1 Bestuursstructuur

In onderstaand overzicht is de bestuursstructuur van APFA weergegeven.

Voor een omschrijving van de taken en verantwoordelijkheden wordt verwezen naar de toelichtingen van dit jaarverslag.

3.1.2 Veranderingen in de samenstelling het bestuur

Op 1 september 2013 is de heer E.O. Croes aangetreden als directeur Financiën en Pensioenen. De heer Croes heeft de directie sinds september 2012 als externe consultant op tijdelijke basis ondersteund.

Op 1 november 2013 is de heer H.J. Kock, raadslid namens de Aangewezen Vakbonden, afgetreden. De heer Kock was raadslid sinds 2 november 2009. Per diezelfde datum is de heer R.O. Acosta aangesteld als zijn plaatsvervanger.

De heer M.J.B. Bakker, directeur Investments & Treasury, heeft per 1 april 2014 zijn functie neergelegd. De heer Bakker was sinds 24 juni 2012 lid van de directie. De verantwoordelijkheden zijn tijdelijk overgenomen door de overige directieleden. Voor wat betreft de werkzaamheden m.b.t. de buitenlandse portefeuille is de heer J. Molenaar, senior investment consultant bij Towers Watson, als interim manager ingehuurd.

Op 13 mei 2014 is de heer I.A. Valdes, raadslid namens de Aangewezen Vakbonden, afgetreden. De heer Valdes was raadslid sinds 2 juni 2009. Per dezelfde datum is de heer J.H.G. Driessen aangesteld als zijn plaatsvervanger.

3.2 Organisatie

In 2013 heeft de directie een uitgebreide reorganisatie doorgevoerd met als doel het versterken van de uitvoeringsorganisatie en het oplossen van knelpunten binnen de organisatie. Hierbij zijn de functieprofielen gereviseerd en zijn er functiescheidingen aangebracht in de diverse fysieke processen. Bovendien is de organisatie versterkt met nieuwe en hoger geschoolde medewerkers met nodige ervaring en kennis. Ook is er een uitgebreid trainingsprogramma gestart voor het bestaande personeel.

De organisatie bestaat uit twee hoofdafdelingen en drie stafafdelingen. De twee hoofdafdelingen zijn de afdeling Financiën en Pensioenen en de afdeling Investment & Treasury. De drie stafafdelingen zijn de afdeling Bedrijfsbureau, waaronder IT en interne diensten, Interne Controle, de afdeling Human Resources en Compliance.

4. Risico Management

De toenemende complexe en sterk veranderende omgeving maakt het voor het pensioenfonds noodzakelijk om zowel de financiële als de niet- financiële risico's in kaart te brengen en deze risico's actief te beheersen

en te monitoren. Integraal risico management is niet alleen noodzakelijk vanuit het wettelijk kader en toezicht, maar ook vanuit Pension Fund Governance optiek.

In vervolg op de risico scan die in 2012 heeft plaatsgevonden, is in 2013 het Risk Management Framework van APFA beschreven: de risico strategie (inclusief risico budget en risico tolerantie), governance, organisatie en risicocultuur, hoofdlijnen van het risicobeleid en het risk management proces. Het Integrale Risk Management Framework wordt in 2014 verder uitgewerkt en geïmplementeerd.

5. Communicatie

Ons doel is om op een open, transparante en proactieve wijze de belanghebbenden op de hoogte te houden van de ontwikkelingen van het fonds. Wij trachten telkens te communiceren vanuit een heldere, realistische en menselijke kernboodschap. Hierbij proberen wij ons zoveel mogelijk in te leven in de situatie en behoeftes van onze deelnemers en overige stakeholders.

Wij zien communicatie als een belangrijk middel om onze doelen te realiseren en het vertrouwen in de organisatie, zowel intern als extern, te verbeteren. Bovendien geeft APFA hiermee uitvoering aan haar informatieverplichting uit hoofde van Pension Fund Governance. In 2013 heeft APFA een nieuwe website gelanceerd, zowel in het Nederlands als in het Papiamentu en is tegelijkertijd een pensioenplanner geïntroduceerd die de deelnemers via de website toegang geeft tot hun individuele pensioengegevens.

Gedurende 2013 zijn er diverse bijeenkomsten met de vakbonden, werkgevers en overige partijen geweest. Verder hebben wij kwartaalberichten in de media gepubliceerd, waarin wij o.a. de financiële ontwikkelingen van het fonds hebben gecommuniceerd.

In oktober 2013 heeft APFA een Algemene Deelnemersvergadering gehouden, waarin de directie de jaarcijfers van 2012 heeft gepresenteerd.

6. Vermogensbeheer

6.1 Beleggingsbeleid

Om onze doelstelling te realiseren is het van groot belang dat de toevertrouwde middelen op verantwoorde wijze worden belegd en dat de beleggingsresultaten van het pensioenfonds op lange termijn (tegen aanvaardbare risico's) zo hoog mogelijk zijn.

In het tweede kwartaal van 2013 is een 'Asset & Liability Management' (ALM) studie afgerond, waarna er in de tweede helft van het jaar strategische sessies hebben plaatsgevonden ter voorbereiding van de revisie van het beleggingsbeleid welke is vastgelegd in de "Strategic Investment Policy 2012-2014". De revisie van het beleggingsbeleid heeft in de eerste helft van 2014 plaatsgevonden.

6.2 Organisatie Beleggingen

APFA heeft een (onafhankelijke) externe vermogensbeheerstructuur voor de buitenlandse beleggingen, waarin er functiescheiding bestaat tussen enerzijds beleggingsadvies, selectie, portefeuilleconstructie en risicobeheer en anderzijds bewaring (custody), performancemeting, compliance en reporting van de beleggingsportefeuille. Binnen deze structuur is Russell Investments de fiduciaire manager en State Street Global Advisors de Custodian.

Gedurende de reorganisatie die plaatsvond in de eerste helft van 2013 is ook de afdeling Hypotheken doorgelicht en geherstructureerd. Gedurende het jaar zijn de werkprocessen van deze afdeling gereviseerd en vastgelegd in nieuwe procedures. Hierbij zijn functiescheidingen aangebracht en is het risico management verder aangescherpt.

6.3 Samenstelling van de beleggingsportefeuille

Conform de regels van de CBA dient APFA minstens 60% van haar verplichtingen te beleggen in de lokale markt.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de beleggingsportefeuille per beleggingscategorie conform het Beleggingsbeleid van APFA.

Beleggingscategorie	31 december 2013	Allocatie %	31 december 2012	Allocatie %
<i>(bedragen in 1.000 Arubaanse florin)</i>				
Binnenland				
Vastgoed en terreinen	36.353	1,7%	37.278	1,9%
Onderhandse leningen Land Aruba en overheidsgelieerde instellingen	386.275	18,1%	345.115	17,2%
Onderhandse leningen bedrijven	117.009	5,5%	63.024	3,1%
Woninghypotheken	237.706	11,1%	241.263	12,0%
Staatsobligaties Land Aruba	387.961	18,1%	337.131	16,8%
Bedrijfsobligaties	18.492	0,9%	23.849	1,2%
Deposito's	234.782	11,0%	225.453	11,2%
Aandelen en participaties aandelenfondsen	11.058	0,5%	6.527	0,3%
Cash en overige	11.745	0,5%	105.069	5,2%
	1.441.381	67,4%	1.384.709	68,9%
Buitenland				
Participaties aandelenfondsen	272.150	12,7%	137.138	6,9%
Participaties staats- en bedrijfsobligatiefondsen	390.416	18,3%	454.085	22,6%
Alternatieve beleggingsfondsen	3.822	0,2%	3.035	0,2%
Participaties indirect vastgoedfondsen	13.691	0,6%	12.769	0,6%
Cash en overige	17.113	0,8%	13.648	0,8%
	697.192	32,6%	620.675	31,1%
	2.138.573	100%	2.005.384	100%

6.4 Beleggingsrendement

In 2013 bedroeg het netto rendement van de hele beleggingsportefeuille 5,0% (2012: 6,5%). De beleggingsresultaten in zowel het binnen- als het buitenland waren positief. Echter, ten opzichte van 2012 hebben beide categorieën minder gerendeerd. De daling van 1,5% ten opzichte van 2012 werd veroorzaakt door het lagere rendement in zowel het buitenland als het binnenland.

Binnenland

Het rendement over 2013 op de binnenlandse beleggingen bedroeg 4,9% (2012: 5,5%). In het huidig verslagjaar is besloten om de boeterente op premiedebiteuren, die als vordering is opgenomen op de balans, volledig te voorzien. Mede als gevolg hiervan is het rendement negatief beïnvloed. Bij uitsluiting van dit effect bedraagt het rendement 5,4% en ligt hiermee in lijn met het behaalde rendement in 2012.

Voor de binnenlandse beleggingen is 2013 een moeilijk beleggingsjaar geweest. Zowel het beperkte aanbod aan beleggingsmogelijkheden als de aanhoudende druk op de rentes vormden een uitdaging. De binnenlandse beleggingsportefeuille is gegroeid met een aantal nieuwe beleggingen, echter deze beleggingen hebben vertragingen opgelopen waardoor de investeringen achterbleven. Hierdoor is de allocatie naar deposito's

alsnog marginaal toegenomen. De overliquiditeit in de markt zorgde verder voor een aanhoudende druk op de rentes op deposito's die het rendement op de binnenlandse beleggingsportefeuille negatief beïnvloeden.

Buitenland

Het rendement over 2013 op de buitenlandse beleggingen bedroeg 5,2% (2012: 8,7%). In een omgeving van stijgende rentes hebben de vastrentende waarden een waardeverlies laten zien van -1,2% en de aandelen een beter dan verwacht resultaat laten zien van 22,6%. Het positieve resultaat op de aandelen heeft een relatief klein aandeel in de buitenlandse beleggingsportefeuille waardoor het totaal rendement op 5,2% uitkomt. De daling in het rendement ten opzichte van het rendement in 2012 is met name toe te schrijven aan deze renteontwikkelingen.

In 2013 heeft APFA ca. USD. 19 miljoen aan nieuwe gelden geïnvesteerd in het buitenland. Einde 2013 heeft APFA wederom goedkeuring verzocht om additionele middelen in het buitenland te beleggen ten bedrage van USD. 15 miljoen. Wij hebben inmiddels de deviezenvergunning van de CBA hiervoor ontvangen.

7. Pensioenbeheer

7.1 Pensioenregelingen

APFA voert de volgende twee pensioenregelingen uit:

- Nieuw Pensioenreglement 2011 (NPR 2011). Dit pensioenreglement is per 1 januari 2011 ingevoerd, waarbij de rechten en aanspraken van de deelnemers van de voormalige regeling Pensioenverordening landsdienaren (PVL) en het merendeel van het NPR 2005 zijn ingebracht. De invoering van deze regeling betekende een versobering ten opzichte van de PVL, aangezien er over is gegaan van een eindloonregeling naar een middelloonregeling met voorwaardelijke indexatie, de pensioenleeftijd werd verhoogd van 55 naar 60 jaar en een franchise (inbouw AOV) werd geïntroduceerd. Gezien de onderdekking van het NPR 2011 kan er niet geïndexeerd worden;
- Nieuw Pensioenreglement 2005 (NPR 2005). Dit is een middelloonregeling met voorwaardelijke indexatie, die ingevoerd was in 2005 voor personen die in dienst traden vanaf 1 mei 2005 bij het Land Aruba, de overheidsgelieerde instellingen en door de overheid gesubsidieerde stichtingen. Met de invoering van het NPR 2011 is het overgrote deel van het NPR 2005 deelnemers overgegaan naar deze nieuwe regeling.

7.2 Ontwikkeling deelnemers populatie (NPR 2011 en NPR 2005)

De totale deelnemerspopulatie van het fonds is in 2013 met 3,0% toegenomen. Het aantal actieven is met 1,5% toegenomen (ten opzichte van een toename met 1,2% in 2012), het aantal pensioengerechtigden is met 8,8% toegenomen (ten opzichte van een toename met 1,2% in 2012) en het aantal slapers is met 9,9% toegenomen (ten opzichte van een toename met 0,7% in 2012).

7.3 Ontwikkelingen leeftijdsverwachtingen

APFA houdt rekening met de toekomstige ontwikkelingen van de levensverwachting. De laatste aanpassing van de voorziening pensioenverplichtingen naar aanleiding van aangepaste prognoses voor de levensverwachting heeft plaatsgevonden in 2010. Op basis van de waargenomen sterftecijfers over de boekjaren 2008 tot en met 2012 heeft Towers Watson een sterftevergelijking uitgevoerd, waarbij geconcludeerd is dat de sterftegrondslagen in 2013 niet gewijzigd hoeven te worden.

7.4 Organisatie pensioenen

In 2013 is de pensioenafdeling gereorganiseerd. Hierbij zijn de werkprocessen met betrekking tot de administratieve organisatie gereviseerd en vastgelegd in procedures. Er is een scheiding aangebracht tussen de pensioenadministratie enerzijds en het pensioenrelatiebeheer anderzijds. Verder is er een service desk voor de deelnemers opgericht en is er een aparte accountmanager aangesteld als relatiebeheerder voor de werkgevers om de service verlening aan de belanghebbenden te bevorderen. Tenslotte is de uitvoering van pensioenbetalingen ondergebracht bij de Afdeling Financiën.

8. Toekomstverwachtingen

Wij verwachten dat in de komende jaren de huidige trends zich zullen voortzetten. Allereerst verwachten we dat de vergrijzing van en de ontgroening in de Arubaanse bevolking zullen continueren. Doordat de gemiddelde leeftijd van de gepensioneerden zal blijven toenemen, zal het pensioenfonds verder onder druk komen te staan.

De ontwikkelingen op de internationale financiële markten blijven volatiel. De lokale financiële markt zal sterk beïnvloed worden door de situatie van de overheidsfinanciën en wij zien de liquiditeit op de markt afnemen hetgeen waarschijnlijk een opwaardse druk op de marktrentes zal betekenen. Economische ontwikkelingen zullen echter sterk afhankelijk zijn van investeringen van zowel de overheid als de private sector, welke echter door de liquiditeitstoestand en de tekorten van de overheid waarschijnlijk negatief beïnvloed zullen worden.

Op basis van de financiële positie van het NPR 2011 ultimo 2013 zou in de eerstvolgende jaren geen indexatie plaats kunnen vinden, waardoor de koopkracht voor de actieven verder zou afnemen. Echter, zoals eerder vermeld is in het pensioenakkoord van 28 mei 2014 overeengekomen dat de overheid een eenmalig bedrag ten behoeve van het NPR 2011 zal bijstorten om te komen tot een bruto dekkingsgraad van minimaal 100%. In dat geval zal (gedeeltelijke) indexatie wel mogelijk kunnen worden.

Ook voor het NPR 2005 waarvan de financiële situatie indexatie wel mogelijk maakt, dient telkens de afweging te worden gemaakt tussen zekerheid en koopkrachtbehoud.

Het solidariteitsprincipe binnen het pensioenfonds blijft een onderwerp van discussie onder de deelnemers. Er bestaat een groeiend individualisme versus collectiviteit. De evenwichtige belangenbehartiging tussen de diverse belanghebbenden blijft een belangrijke overweging in de beleidsbeslissingen van APFA.

Wij zien dat de toezichthouder steeds hogere eisen stelt voor wat betreft deskundigheid van het bestuur en de uitvoeringsorganisatie. Het is niet onwaarschijnlijk dat de regelgeving voor wat betreft pensioenfondsen verder aangescherpt zal worden. Hierdoor dient er meer en meer specialistische kennis te worden ingezet en meer te worden geïnvesteerd in deskundigheid. Dit heeft een opwaartse druk op de uitvoeringskosten.

9. Tot slot

In de afgelopen jaren is er hard gewerkt aan het herinrichten en versterking van de uitvoeringsorganisatie, inclusief de reorganisatie van de vermogensbeheerstructuur en de implementatie van Pension Fund Governance. Wij hebben de basis gelegd van een risk management framework en de nieuwe administratieve organisatie en interne controle. In 2014 zal hier verder worden gebouwd om te komen tot een efficiënte organisatie die op adequate wijze de bedrijfstechnische risico's beheerst en voldoet aan alle wet- en regelgeving.

Aan de hand van de door APFA opgestelde strategische doelen en de daaraan gekoppelde mijlpalen zal 2014 net als 2013 een zeer uitdagend jaar worden.

In het afgelopen jaar heeft de reorganisatie en de uitvoering van een groot aantal projecten de nodige druk gelegd op de organisatie en de medewerkers. Alhoewel de interne ontwikkelingen geenszins makkelijk zijn geweest voor de betrokkenen en ook de nodige spanningen hebben veroorzaakt, kunnen wij nu constateren dat wij als team sterker zijn geworden en dat wij samen een solide organisatie hebben neergezet die zich zal blijven ontwikkelen om te anticiperen en inspelen op de dynamische omgeving. Wij willen daarom het management en het personeel bedanken voor hun enorme inzet, toewijding en vertrouwen gedurende 2013.

De Directie,
25 juni 2014

S.M. van Veen M.B.A.
Algemeen Directeur

E.O. Croes
Directeur Financiën en Pensioenen

CONTROLEVERKLARING

Verklaring betreffende de verkorte jaarrekening 2013

Bijgesloten verkorte jaarrekening opgenomen op pagina 20 tot en met 35, bestaande uit de balans per 31 december 2013, de staat van baten en lasten over 2013, het verloopoverzicht van het vermogen over 2013 en het kasstroomoverzicht over 2013 met de toelichting waarin zijn opgenomen een overzicht van gehanteerde grondslagen van financiële verslaggeving en andere toelichtingen, zijn ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening van Stichting Algemeen Pensioenfonds Aruba per 31 december 2013. Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt in onze controleverklaring van 25 juni 2014 bij die jaarrekening, waarbij we een toelichtende paragraaf hebben opgenomen inzake de continuïteitsveronderstelling. In deze paragraaf hebben wij het volgende uiteengezet:

“Wij vestigen de aandacht op paragraaf II – ‘Financiële Positie’ in de toelichting van de jaarrekening, waarin uiteengezet is dat per 31 december 2013 voor de pensioenregeling het “Nieuwe Pensioenreglement 2011” (“NPR 2011”) de voorziening pensioenverplichtingen NPR 2011, zoals opgenomen in toelichting 7 van deze jaarrekening, niet wordt gedekt door de aanwezige middelen na aftrek van het weerstandsvermogen NPR 2011. Deze condities duiden op het bestaan van een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gerede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling van deze pensioenregeling.

Zoals is uiteengezet in paragraaf II – ‘Financiële Positie’ in de toelichting van de jaarrekening, heeft de stichting naar aanleiding van het dekkings- en reservetekort een herstelplan ingediend bij de Centrale Bank van Aruba waarin het beleid is uitgestippeld om het dekkingstekort en reservetekort in het NPR 2011 aan te zuiveren. Dit herstelplan is opgesteld op basis van de Uitvoeringsovereenkomst die op 20 juli 2012 is ondertekend door de Stichting en vertegenwoordigers van het Land Aruba. Zoals is uiteengezet in paragraaf II – ‘Financiële Positie’ in de toelichting van de jaarrekening, bestaat er momenteel een geschil met betrekking tot de juridische afdwingbaarheid van de waarborgen van het Land Aruba die zijn vervat in de Uitvoeringsovereenkomst als mede de oorspronkelijke garantiebepalingen die zijn vervat in artikel 15 van de Bijlage van het NPR 2011 reglement. De stichting heeft in paragraaf II – ‘Financiële Positie’ in de toelichting van de jaarrekening aangegeven dat zij heeft besloten om dit proces aan te houden gezien de ontwikkelingen in 2014. Op 28 mei 2014 heeft het Land Aruba een pensioenakkoord met de vakbonden gesloten, waarin overeenstemming is bereikt over de invoering van een nieuwe pensioenregeling per 1 januari 2014 (“NPR 2014”). Een van de belangrijkste elementen hiervan is dat het Land Aruba een extra storting (retroactief per 1 januari 2014) zal doen in het NPR 2014 om te komen tot een bruto dekkingsgraad van minimaal 100%. Daarbij hebben de bij het bilateraal akkoord betrokken partijen afgesproken dat de dekkingsgraadgarantie uit de Uitvoeringsovereenkomst zal vervallen. In dat geval zullen er nieuwe afspraken gemaakt moeten worden tussen het Land Aruba en de stichting met betrekking tot de financiering van de regeling.

Tevens kan de Directie van de Stichting conform artikel 36 van het Pensioenreglement NPR 2011 maatregelen nemen om de middelen van het fonds en de uit het pensioenreglement voortvloeiende verplichtingen in balans te brengen.

Desbetreffende jaarrekening en deze verkorte jaarrekening, bevatten geen weergave van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden sinds de datum van onze controleverklaring van 25 juni 2014.

De verkorte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van de International Financial Reporting Standards. Het kennisnemen van de verkorte jaarrekening kan derhalve niet in de plaats treden van het kennisnemen van de gecontroleerde jaarrekening van Stichting Algemeen Pensioenfonds Aruba.

Verantwoordelijkheid van de directie

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de verkorte jaarrekening van de gecontroleerde jaarrekening in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven in paragraaf IV van de toelichting.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de verkorte jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met internationaal algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controlestandaarden (ISA), waaronder de Standaard 810, "Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten".

Oordeel

Naar ons oordeel is de verkorte jaarrekening in alle van materieel zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening van Stichting Algemeen Pensioenfonds Aruba over het boekjaar eindigende op 31 december 2013 en in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven in paragraaf IV van de toelichting.

Aruba, 10 oktober 2014
PricewaterhouseCoopers Aruba

Edsel N. Lopez

VERKORTE JAARREKENING

Balans per 31 december 2013

(na bestemming van het resultaat)

Activa	Toel. nr.	31 december 2013	31 december 2012
<i>(in 1.000 Arubaanse florin)</i>			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	12.974	13.693
Beleggingen	2	2.138.573	2.005.384
Vlottende activa			
Premievorderingen en duurtetoeslagen	3	23.827	31.085
Te vorderen Restanttekort	4	21.291	-
Overige vorderingen	5	25.764	21.091
Liquide middelen	6	20.000	20.000
		90.882	72.176
Totaal activa		2.242.429	2.091.253

Passiva	Toel. nr.	31 december 2013	31 december 2012
<i>(in 1.000 Arubaanse florin)</i>			
Vermogen:			
Pensioenregeling van het Nieuw Pensioenreglement 2011 (NPR 2011)		-463.309	-464.746
Pensioenregeling van het Nieuw Pensioenreglement 2005 (NPR 2005)		990	748
		-462.319	-463.998
Voorziening pensioenverplichtingen NPR 2011	7	2.691.608	2.541.971
Voorziening pensioenverplichtingen NPR 2005	8	6.866	5.045
		2.698.474	2.547.016
Kortlopende schulden	9	6.274	8.235
Totaal passiva		2.242.429	2.091.253

Staat van baten en lasten over 2013

	Toel. nr.	Gealloceerd aan NPR 2011	Gealloceerd aan NPR 2005	Totaal 2013	Totaal 2012
<i>(in 1.000 Arubaanse florin)</i>					
Baten					
Premiebijdragen	11	131.173	2.007	133.180	124.528
Uitkering herv verzekering		-	-	-	59
Opbrengst uit beleggingen	12	103.133	362	103.495	124.205
Totaal baten		234.306	2.369	236.675	248.792
Lasten					
Dotatie aan voorziening pensioenverplichtingen	13	149.637	1.821	151.458	125.922
Pensioenuitkeringen	14.1	92.258	18	92.276	86.974
Herv verzekering van overlijdensrisico	14.2	-	114	114	-61
Beheerskosten	15	12.314	174	12.488	10.843
Totaal lasten		254.209	2.127	256.336	223.678
Operationeel resultaat		-19.903	242	-19.661	25.114
Financiële baten en lasten		49	-	49	-27
Totaal resultaat		-19.854	242	-19.612	25.087
Aanvulling Land Aruba Restanttekort	16	21.291	-	21.291	-
Totaal resultaat na aanvulling Restanttekort		1.437	242	1.679	25.087

Verloopoverzicht van het vermogen over 2013

	Vermogen NPR 2011	Vermogen NPR 2005	Totaal vermogen
<i>(in 1.000 Arubaanse florin)</i>			
Balans per 31 december 2011	-489.588	503	-489.085
Resultaat 2012	24.842	245	25.087
Balans per 31 december 2012	-464.746	748	-463.998
Resultaat 2013	1.437	242	1.679
Balans per 31 december 2013	-463.309	990	-462.319

Te dekken vermogenstekorten uit hoofde van PVL

Bij de invoering van het NPR 2011 is het PVL tekort ingebracht in de nieuwe regeling. De overheid heeft garanties gegeven voor de dekking van dit PVL tekort, welke zijn vastgelegd in artikel 15 van de "Bijlage: overgangsbepalingen voor deelnemers aan de voormalige pensioenverordening landsdienaren" van het Pensioenreglement NPR 2011.

Op 20 juli 2012 is door APFA en de overheid een Uitvoeringsovereenkomst getekend waarin de garantiebepalingen van artikel 15 vervangen werden door het volgende:

- In het verlengde van artikel 15 van de Bijlage van het pensioenreglement NPR 2011 draagt het Land Aruba vanaf 1 januari 2013 een Vaste werkgeversbijdrage bij voor elk jaar totdat op 31 december voorafgaande aan dat jaar een netto-dekkingsgraad van 100% is bereikt. De Vaste werkgeversbijdrage betreft een additionele jaarlijkse werkgeversbijdrage van 3% van de totale salarissom van alle NPR 2011 deelnemers, die de Herstelpremie NPR 2011 supplementeert om op 31 december 2025 een netto-dekkingsgraad van 100% te realiseren in het NPR 2011;
- Indien de financiële positie van het NPR 2011 in enig toekomstig jaar van 2012 tot en met 2025 achterblijft ten opzichte van het Kritieke Herstelpad waardoor er een Restanttekort ontstaat, wordt dit bijgestort door het Land Aruba of geherfinancierd middels een annuïteitenlening. Het Kritieke Herstelpad betreft de netto-dekkingsgraden per 31 december van elk toekomstig jaar van 2011 tot en met 2025. Het Kritieke Herstelpad is geënt op het bereiken van een netto-dekkingsgraad van 100% per 31 december 2025.

Op 28 mei 2014 heeft de overheid een pensioenakkoord met de vakbonden bereikt aangaande de invoering van een nieuwe pensioenregeling per 1 januari 2014 ("NPR 2014"). Een van de belangrijkste elementen van het pensioenakkoord is dat het Land Aruba een extra storting (retroactief per 1 januari 2014) zal doen in het NPR 2011 om te komen tot een bruto dekkingsgraad van minimaal 100%. Daarbij hebben de bij het bilateraal akkoord betrokken partijen afgesproken dat de dekkingsgraadgarantie uit de Uitvoeringsovereenkomst zal vervallen.

Op basis van de nieuwe afspraken die zijn gemaakt in het pensioenakkoord, zal APFA een nieuwe pensioen- en financieringsovereenkomst ondertekenen met de overheid en zal een nieuwe pensioenreglement worden opgesteld (NPR 2014).

Kasstroomoverzicht over 2013

	2013	2012
<i>(in 1.000 Arubaanse florin)</i>		
Kasstroom uit operationele activiteiten:		
Ontvangen premiebijdragen en duurtetoelagen	183.973	204.058
Ontvangen interest en commissie	65.153	70.046
Overige beleggingsopbrengsten	3.715	5.496
Betaalde pensioenuitkeringen en duurtetoelagen	-142.311	-135.703
Betaalde beheerskosten	-13.007	-9.521
	97.523	134.376
Kasstroom uit investeringsactiviteiten:		
Ontvangen interest en commissie	3	-505
Ontvangen dividend	26	4.213
Gerealiseerde resultaten op beleggingen	8.354	50.742
Netto aankoop van beleggingen	-197.152	-111.262
Investerings in materiële vaste activa	-510	-185
Betaalde brokerskosten	-1.463	-1.682
	-190.742	-58.679
Mutatie geldmiddelen	-93.219	75.697
Saldo geldmiddelen per 1 januari	126.406	50.709
Saldo geldmiddelen per 31 december	33.187	126.406

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit alle liquide middelen, inclusief de middelen die aangehouden worden voor beleggingstransacties. De stand van de geldmiddelen is als volgt verantwoord:

- In de balans opgenomen onder de post beleggingen Afl. 13.186.551
 - In de balans opgenomen onder de post liquide middelen Afl. 20.000.000
- Afl. 33.186.551

Toelichting

Algemene informatie

I Algemeen

Stichting Algemeen Pensioenfonds Aruba (APFA) is opgericht op 29 april 2005 en is gevestigd te Aruba. De Landsverordening privatisering APFA (LPA) gepubliceerd in het afkondigingblad van Aruba AB 2005 no. 2 regelt o.a. intrekking van de Landsverordening oprichting Algemeen Pensioenfonds (AB 1995 no. GT 28), de overgang van de vermogensbestanddelen en het personeel van de publiekrechtelijke rechtspersoon Algemeen Pensioenfonds van Aruba naar APFA. Conform het Landsbesluit van 28 april 2005 werd besloten dat de LPA, met uitzondering van de artikelen 2, 6, 12 tot en met 18 en 22, eerste lid, onderdelen b, c en d, in werking trad met ingang van 29 april 2005.

Het doel van APFA is conform artikel 3 van de statuten, het verlenen of doen verlenen van pensioenen aan deelnemers verbonden aan de werkgevers of gewezen deelnemers zomede de nagelaten betrekkingen van die (gewezen)deelnemers. Onder werkgevers wordt verstaan het Land Aruba, de rechtspersonen aangewezen door APFA als werkgever en overige ondernemingen uit de particuliere sector aangewezen door APFA als werkgever.

APFA tracht conform artikel 4 van de statuten haar doel te bereiken door:

- a. het bijeenbrengen, beleggen en beheren van de daarvoor benodigde middelen;
- b. al die handelingen te verrichten die er toe strekken deelnemers en gewezen deelnemers inzake de risico's waartegen zij verzekerd zijn ingevolge de op hen van toepassing zijnde pensioenregeling, aanvullend te verzekeren;
- c. na de Minister van Financiën en Economische zaken, de vakbonden en de aangewezen werkgevers te hebben gehoord, het verrichten van andere handelingen, voor zover deze verenigbaar zijn met het doel van APFA;
- d. het verlenen van diensten aan derden die gelijksoortig of aanverwant zijn aan het doel van APFA, mits de aard van de dienstverlening en de wijze waarop deze wordt uitgeoefend het bereiken van het doel van APFA niet in gevaar brengt.

II Financiële positie

Duurzame voortzetting activiteiten

De directie van APFA is van mening dat een duurzame voortzetting van de activiteiten niet onmogelijk is en derhalve is dit jaarverslag opgesteld uitgaande van deze continuïteitsveronderstelling. De directie is deze mening toegedaan gezien de ingrijpende maatregelen die zijn genomen inzake de hervorming van de pensioenregeling, teneinde de financiële positie te kunnen herstellen.

Overigens is de overheid ingevolge het pensioenakkoord van 28 mei 2014 voornemens om een bijstorting te doen in het NPR 2011, teneinde te komen tot een bruto-dekkingsgraad van minimaal 100%.

Zoals opgenomen in onderstaande toelichting en de actuariële verklaring bij het NPR 2011 in bijlage A, is per 31 december 2013 sprake van een onderdekking bij het NPR 2011. APFA beschikt voor het NPR 2011 per 31 december 2013 over onvoldoende middelen na aftrek van het weerstandsvermogen ter dekking van de voorziening pensioenverplichtingen NPR 2011.

APFA heeft op 24 juli 2012 een herstelplan ingediend bij de CBA waarin het beleid van het pensioenfonds is uitgestippeld om uiterlijk per einde 2025 een netto-dekkingsgraad van 100% te bereiken in het NPR 2011. Dit herstelplan is gebaseerd op de afspraken die zijn vastgelegd in de Uitvoeringsovereenkomst die op 20 juli

2012 getekend is door APFA en de overheid. Indien deze afspraken niet worden nagekomen kan de directie van APFA conform artikel 36 van het pensioenreglement NPR 2011 maatregelen nemen om de middelen van het fonds en de uit het pensioenreglement voortvloeiende verplichtingen in balans te brengen.

In de op 20 juli 2012 door APFA en de overheid getekende Uitvoeringsovereenkomst zijn de garantiebepalingen van artikel 15 van de Bijlage van het pensioenreglement NPR 2011 vervangen door de volgende bepalingen:

- In het verlengde van artikel 15 van de Bijlage van het pensioenreglement NPR 2011 draagt het Land Aruba vanaf 1 januari 2013 een jaarlijkse Vaste werkgeversbijdrage bij totdat op 31 december voorafgaande aan dat jaar een netto-dekkingsgraad van 100% is bereikt. De Vaste werkgeversbijdrage betreft een additionele jaarlijkse werkgeversbijdrage van 3% van de totale salarissom van alle NPR 2011 deelnemers, die de Herstelpremie NPR 2011 supplementeert om op 31 december 2025 een netto-dekkingsgraad van 100% te realiseren in het NPR 2011;
- Indien de financiële positie van het NPR 2011 in enig toekomstig jaar van 2012 tot en met 2025 achterblijft ten opzichte van het Kritieke Herstelpad waardoor er een Restanttekort ontstaat, wordt dit bijgestort door het Land Aruba of geherfinancierd middels een annuïteitenlening. Het Kritieke Herstelpad betreft de netto-dekkingsgraden per 31 december van elk toekomstig jaar van 2011 tot en met 2025. Het Kritieke Herstelpad is geënt op het bereiken van een netto-dekkingsgraad van 100% per 31 december 2025.

Tot op heden bestaat er een geschil tussen APFA en de overheid met betrekking tot de juridische afdwingbaarheid van de garantiebepalingen in de Uitvoeringsovereenkomst. Gezien de nieuwe ontwikkelingen heeft APFA besloten om het proces aangaande een verklaring voor recht aan te houden.

Op 28 mei 2014 heeft de overheid een pensioenakkoord met de vakbonden gesloten, waarin overeenstemming is bereikt over de invoering van een nieuwe pensioenregeling per 1 januari 2014 ("NPR 2014"). Een van de belangrijkste elementen hiervan is dat het Land Aruba een extra storting (retroactief per 1 januari 2014) zal doen in het NPR 2011 om te komen tot een bruto dekkingsgraad van minimaal 100%. Daarbij hebben de bij het bilateraal akkoord betrokken partijen afgesproken dat de dekkingsgraadgarantie uit de Uitvoeringsovereenkomst zal vervallen. Er zullen nieuwe afspraken gemaakt moeten worden tussen het Land Aruba en APFA met betrekking tot de financiering van de regeling.

III Nalevingmededeling

Het verkort jaarverslag 2013 is ontleend aan het jaarverslag 2013 dat door de Raad van Toezicht van APFA op 25 juni 2014 is goedgekeurd en waarbij een goedkeurende controleverklaring is verstrekt. Het jaarverslag van APFA is opgesteld in overeenstemming met de internationale grondslagen voor financiële verslaggeving (International Financial Reporting Standards, IFRS).

IV Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Presentatie en opstelling

APFA beheert twee pensioenregelingen die juridisch gescheiden zijn en derhalve separaat dienen te worden geadministreerd. Bij het opstellen van de verkorte jaarrekening van APFA heeft de directie daarom gekozen voor het separaat presenteren van het vermogen en de voorziening voor pensioenverplichtingen van de pensioenregelingen. Er wordt voor de twee regelingen door APFA voor gemene rekening belegd. Pensioenpremies en direct aan de pensioenregelingen toerekenbare kosten worden per regeling separaat geadministreerd. De beleggingsopbrengsten voortvloeiende uit de beleggingsportefeuille en de

beheerskosten van APFA worden op basis van het aandeel van de regelingen in de voornoemde opbrengsten c.q. kosten op basis van de door directie goedgekeurde verdeelsleutels toegerekend.

De verkorte jaarrekening is opgesteld op basis van historische kostprijs, met dien verstande dat de volgende activa en verplichtingen zijn gewaardeerd tegen marktwaarde:

- Vastgoedbeleggingen;
- Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen via de staat van baten en lasten.

De grondslagen voor waardering en resultaatbepaling berusten op dezelfde grondslagen als bij het jaarverslag 2013.

Functionele en presentatie valuta

De posten in de jaarrekening worden gewaardeerd met inachtneming van de valuta van de economische omgeving waarin APFA haar bedrijfsactiviteiten voornamelijk uitoefent (de functionele valuta). De verkorte jaarrekening is opgesteld in Arubaanse florin; dit is zowel de functionele als de presentatievaluta van APFA. De Arubaanse florin is gekoppeld aan de U.S. dollar tegen een vaste koers van 1 dollar = 1,79 florin.

Balans per 31 december 2013

1 Materiële vaste activa

	Kantoor gebouw	Inventaris	Totaal
<i>(in 1.000 Arubaanse florin)</i>			
Boekwaarde per 31 december 2012:			
Aanschafwaarde	17.256	6.198	23.454
Cumulatieve afschrijvingen	-4.488	-5.273	-9.761
	12.768	925	13.693
Mutaties 2013:			
Investerings	-	510	510
Desinvesteringen	-	-304	-304
Afschrijvingen	-468	-539	-1.007
Cumulatieve afschrijvingen desinvesteringen	-	299	299
Afschrijvingen verhuurd deel kantoorgebouw	-217	-	-217
	-685	-34	-719
Boekwaarde per 31 december 2013:			
Aanschafwaarde	17.256	6.404	23.660
Cumulatieve afschrijvingen	-5.173	-5.513	-10.686
	12.083	891	12.974

2 Beleggingen

	31 december 2013	31 december 2012
<i>(in 1.000 Arubaanse florin)</i>		
Vastgoedbeleggingen	36.353	37.278
Leningen en vorderingen	740.990	649.402
Tot einde looptijd aangehouden beleggingen	652.980	691.501
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen via staat van baten en lasten	708.250	627.203
	2.138.573	2.005.384

2.1 Vastgoedbeleggingen

	Bedrijfsgebouwen	Terreinen	Projecten in uitvoering	Totaal 2013	Totaal 2012
<i>(in 1.000 Arubaanse florin)</i>					
Saldo 1 januari	6.329	26.267	4.682	37.278	28.424
Aankopen	-	-	-	-	7.698
Verkopen	-	-206	-	-206	-250
Investerings	-	-	43	43	687
Desinvesteringen	-	-	-2.500	-2.500	-
Mutatie reële waarde	300	1.438	-	1.738	719
Saldo per 31 december	6.629	27.499	2.225	36.353	37.278

2.2 Leningen en vorderingen

	Onderhandse leningen	Woning hypotheke	Totaal 2013	Totaal 2012
<i>(in 1.000 Arubaanse florin)</i>				
Saldo 1 januari	408.140	241.262	649.402	640.512
Uitgegeven leningen en vorderingen	134.626	17.542	152.168	46.827
Ontvangen aflossingen	-40.215	-21.263	-61.478	-37.772
Herclassificaties	733	-	733	-
Voorziening voor oninbaarheid	-	165	165	-165
Saldo per 31 december	503.284	237.706	740.990	649.402

2.3 Tot einde looptijd aangehouden beleggingen

	Staats obligaties	Bedrijfs obligaties	Deposito's	Cash en overige	Totaal 2013	Totaal 2012
<i>(in 1.000 Arubaanse florin)</i>						
Saldo 1 januari	337.131	23.849	225.452	105.069	691.501	529.978
Aankopen	50.830	-	170.044	-	220.874	48.729
Aflossingen	-	-5.357	-152.544	-	-157.901	-56.517
Herclassificaties	-	-	-8.170	-93.324	-101.494	169.311
Saldo 31 december	387.961	18.492	234.782	11.745	652.980	691.501

2.4 Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen via staat van baten en lasten

In deze categorie vallen o.a. aandelen en participaties aandelenfondsen, participaties staats- en bedrijfsobligatiefondsen, alternatieve beleggingsfondsen, participaties indirect vastgoedfondsen, cash en overige.

De buitenlandse portefeuille, m.u.v. investeringen in lokale aandelen en participaties in aandelenfondsen, is in beheer bij Russell Investments (fiduciaire manager) en State Street Global Advisors is als aparte bewaarder (custodian) aangesteld.

De waardering geschiedt tegen marktwaarde en kunnen tezamen met de kostprijs als volgt worden gespecificeerd:

	Marktwaarde	Verkrijgingsprijs
<i>(in 1.000 Arubaanse florin)</i>		
Aandelen en participaties aandelenfondsen	283.209	243.858
Participaties staats- en bedrijfsobligatiefondsen	390.415	392.020
Alternatieve beleggingsfondsen	3.822	3.566
Participaties Indirect Vastgoedfondsen	13.691	12.782
Cash en overige	17.113	17.113
	708.250	669.339

Vlottende Activa

3 Te vorderen premiebijdragen en duurtetoelagen

	31 december 2013	31 december 2012
<i>(in 1.000 Arubaanse florin)</i>		
Te vorderen NPR 2011 premiebijdragen, duurtetoelagen en boeterente	15.660	13.294
Te vorderen NPR 2005 premiebijdragen en boeterente	209	-60
Te vorderen NPR 2011 buitengewone bijdragen	15.483	17.851
Voorziening voor oninbaarheid	-7.525	-
	23.827	31.085

4 Te vorderen Restanttekort

Ultimo 2013 ligt de netto-dekkingsgraad van het NPR 2011 beneden het Kritieke Herstelpad, waardoor er sprake is van een Restanttekort. De claim uit hoofde van dit tekort bedraagt Afl. 21,3 miljoen en is in het huidige verslagjaar als vordering opgenomen.

5 Overige vorderingen

	31 december 2013	31 december 2012
<i>(in 1.000 Arubaanse florin)</i>		
Te vorderen i.v.m. beleggingen	23.715	15.471
Overige vorderingen	2.049	5.620
	25.764	21.091

6 Liquide middelen

	31 december 2013	31 december 2012
<i>(in 1.000 Arubaanse florin)</i>		
Direct opeisbare tegoeden bij lokale financiële instellingen	20.000	18.392
Direct opeisbare tegoeden bij internationale financiële instellingen	-	1.608
	20.000	20.000

De banktegoeden op rekening-courant bij lokale banken en State Street (custodian), die aangehouden worden voor beleggingstransacties, zijn in dit verkort jaarverslag opgenomen onder beleggingen.

7 Voorziening pensioenverplichtingen NPR 2011

De voorziening pensioenverplichtingen (VPV) is gebaseerd op een actuariële berekening gedateerd 23 mei 2014 en heeft voor een significant gedeelte een langlopend karakter.

Het verloop van de VPV-NPR 2011 is als volgt:

	2013	2012
<i>(in 1.000 Arubaanse florin)</i>		
Saldo per 1 januari	2.541.971	2.417.499
Voorziening overgangsregeling	-5.845	16.180
Premie voor aftrek premiekorting	78.061	94.700
Kostenaandeel premies	-10.788	-7.700
Interest toevoeging pensioenverplichtingen	115.475	110.995
Uitkeringen	-95.751	-89.665
Wijziging rekenrente	69.857	-
Resultaat op premie, sterfte, arbeidsongeschiktheid, overige technische grondslagen (behoudens interest en kosten) en mutaties	-1.372	-38
	149.637	124.472
Saldo per 31 december	2.691.608	2.541.971

8 Voorziening pensioenverplichtingen NPR 2005

De voorziening pensioenverplichtingen (VPV) is gebaseerd op een actuariële berekening gedateerd 23 mei 2014 en heeft voor een significant gedeelte een langlopend karakter.

Het verloop van de VPV-NPR 2005 is als volgt:

	2013	2012
<i>(in 1.000 Arubaanse florin)</i>		
Saldo per 1 januari	5.045	3.595
Premie voor aftrek premiekorting	1.668	1.281
Kostenaandeel premies	-118	-25
Interest toevoeging pensioenverplichtingen	236	171
Uitkeringen	-15	-15
Resultaat op premie, sterfte, arbeidsongeschiktheid, overige technische grondslagen (behoudens interest) en mutaties	50	38
	1.821	1.450
Saldo per 31 december	6.866	5.045

9 Kortlopende schulden

	31 december 2013	31 december 2012
<i>(in 1.000 Arubaanse florin)</i>		
Af te dragen loonbelasting, sociale premies en overige schulden gepensioneerden	154	708
Vooruitontvangen premies verzekeringen van hypotheekgevers in verband met de hypotheek u/g	4.610	4.798
Crediteuren	865	442
Overige schulden	645	2.287
	6.274	8.235

10 Niet uit de balans blijvende vorderingen en verplichtingen

Rechten uit hoofde van terreinen te Curaçao

Ingevolge de “Onderlinge Regeling Splitsing Gouvernements-Werkliedenpensioenfonds van de Nederlandse Antillen” (voortvloeiende uit de status aparte van Aruba per 1 januari 1986) is er een afrekening geweest op basis van de boekwaarde⁶ van de terreinen gelegen op Curaçao en Aruba (respectievelijk toegewezen aan APNA en APFA). Tegelijkertijd is er afgesproken dat indien de terreinen worden verkocht, voor het meerdere ontvangen boven de boekwaarde, verrekening (inclusief eventuele rentevergoeding) tussen APFA en APNA zal plaatsvinden volgens de in de Onderlinge Regeling overeengekomen verdeelsleutel.

APFA heeft recht (20,4%) op een gedeelte van de opbrengst van de kavels van het Jan Thiel terrein te Curaçao. Het terrein is eigendom van APNA en momenteel is het niet bekend wat het potentiële bedrag van APFA zal zijn in de totale opbrengst van deze kavels. Aan de hand van de jaarlijkse verkooptransacties wordt het aandeel achteraf vastgesteld en als vordering opgenomen op de balans. Tot eind 2013 is in totaal Afl. 10,7 miljoen toegerekend aan APFA op basis van verkochte kavels (2012: Afl. 10,6 miljoen).

Aruba Growth Fund

APFA participeert in het Aruba Growth Fund. Dit is een Private Equity fonds op Aruba en zal op termijn een omvang van ca. Afl. 100 miljoen kennen. APFA heeft zich gecommitteerd met een totaalbedrag van Afl. 50 miljoen. Naast de contractuele cash calls in 2013, is er ook een investering gedaan ten bedrage van Afl. 4,5 miljoen. Van het gecommitteerde bedrag moet per 31 december 2013 nog Afl. 42,5 miljoen (2012: Afl. 48,6 miljoen) opgenomen worden.

SOGA

APFA participeert in een lening ter financiering van het hospitaal ter grootte van Afl. 100 miljoen. Per balansdatum is Afl. 18 miljoen opgenomen. Het restantbedrag van Afl. 82 miljoen zal in verschillende tranches opgenomen worden.

⁶ Waarderingsprijs zoals opgenomen in de boedelbalans.

Staat van baten en lasten over 2013

BATEN

11 Premiebijdragen

NPR 2011 pensioenregeling

	2013	2012
<i>(in 1.000 Arubaanse florin)</i>		
Werknemersbijdragen	15.564	14.829
Werkgeversbijdragen	115.950	101.427
Buitengewone bijdragen (ingekochte pensioenjaren)	280	6.809
Toevoeging voorziening premiedebiteuren	-621	-
	131.173	123.065

NPR 2005 Pensioenregeling

	2013	2012
<i>(in 1.000 Arubaanse florin)</i>		
Werknemersbijdragen	437	335
Werkgeversbijdragen	1.654	1.128
Toevoeging voorziening premiedebiteuren	-84	-
	2.007	1.463

12 Opbrengst uit beleggingen

	2013	2012
<i>(in 1.000 Arubaanse florin)</i>		
Vastgoedbeleggingen	143	1.359
Leningen en vorderingen	31.264	27.538
Hypothecaire leningen	16.548	15.814
Tot einde looptijd aangehouden beleggingen	27.777	27.606
Financiële vaste activa met verwerking van waardeverandering via staat van baten en lasten	33.204	50.026
Overige	-5.441	1.862
	103.495	124.205

LASTEN

13 Dotatie aan voorziening pensioenverplichtingen

NPR 2011 pensioenregeling

De voorziening pensioenverplichtingen (VPV) is in 2013 met Afl. 149,6 miljoen toegenomen van Afl. 2.541.971 duizend naar Afl. 2.691.608 duizend. De grootste mutaties in de VPV zijn als volgt:

- De rentetoevoeging is gebaseerd op een vaste rekenrente en bedraagt gemiddeld ongeveer 4,6%. Als gevolg hiervan is een bedrag van Afl. 115,5 miljoen aan de VPV toegevoegd;

- Als gevolg van reguliere opbouw van pensioenaanspraken nam de VPV met Afl. 59,9 miljoen toe;
- Als gevolg van de verlaging van de rekenrente voor de inactieven nam de VPV met Afl. 69,9 miljoen toe;
- Als gevolg van reguliere uitkeringen nam de VPV met Afl. 95,7 miljoen af.

NPR 2005 pensioenregeling

De voorziening pensioenverplichtingen (VPV) is in 2013 met Afl. 1,8 miljoen toegenomen van Afl. 5.045 duizend naar Afl. 6.866 duizend. De toename wordt onder meer veroorzaakt door de rentetoevoeging (4,0%) en reguliere opbouw van pensioenaanspraken.

14.1 Pensioenuitkeringen

NPR 2011 pensioenregeling

Over 2013 zijn pensioenen voor een bedrag van Afl. 92,3 miljoen betaalbaar gesteld. Dit betreft gemiddeld 3.577 pensioentrekkenden over 12 maanden met een gemiddelde pensioenuitkering van Afl. 2.205 per maand.

NPR 2005 pensioenregeling

Over 2013 waren er 2 pensioentrekkenden van de NPR 2005 pensioenregeling.

14.2 Herverzekering van overlijdensrisico

NPR 2005 pensioenregeling

De dekking omvat de uitkering van een risicokapitaal bij overlijden van een deelnemer, ter grootte van de contante waarde van de reglementaire aanspraken op nabestaandenpensioen, verminderd met de door de betrokken deelnemer gevormde voorziening pensioenverplichtingen.

15 Beheerskosten

	2013	2012
<i>(in 1.000 Arubaanse florin)</i>		
Personeelskosten	6.346	4.753
Kantoorkosten	788	553
Huisvestingskosten	579	582
Algemene kosten	3.768	4.051
Afschrijvingskosten	1.007	904
	12.488	10.843

15.1 Personeelskosten

	2013	2012
<i>(in 1.000 Arubaanse florin)</i>		
Salarissen	4.395	3.765
Sociale lasten en pensioenpremies	1.484	649
Overige personeelskosten	467	339
	6.346	4.753

15.2 Kantoorkosten

	2013	2012
<i>(in 1.000 Arubaanse florin)</i>		
Telefoon en internet verbinding	94	82
Kantoor benodigdheden	11	11
Computer benodigdheden	528	300
Overige kantoorkosten	155	159
	788	553

15.3 Huisvestigingskosten

	2013	2012
<i>(in 1.000 Arubaanse florin)</i>		
Onderhoud kantoorgebouw	171	185
Electra en waterverbruik	297	333
Overige huisvestigingskosten	111	64
	579	582

15.4 Algemene kosten

	2013	2012
<i>(in 1.000 Arubaanse florin)</i>		
Vergoeding en advieskosten Raad van Toezicht, een verbonden partij	259	286
Uitzendkrachten	136	90
Professionele dienstverlening inzake jaarrekening	130	128
Actuariële- en juridische ondersteuning herstelplan en verklaring voor recht	-	1.100
Overige professionele dienstverlening	2.879	2.022
Overige algemene kosten	364	425
	3.768	4.051

16 Aanvulling Land Aruba Restanttekort

NPR 2011 pensioenregeling

De bijstorting uit hoofde van het Restanttekort bedraagt Afl. 21,3 miljoen. Conform de afspraken van de uitvoeringsovereenkomst wordt de finale afrekening na vaststelling van de Jaarrekening bij het Land Aruba ingediend.

BIJLAGE A:
Actuariële verklaringen
bij het Jaarverslag
31 december 2013

Actuariële verklaring NPR 2011

Opdracht

Door Stichting Algemeen Pensioenfonds Aruba (APFA) is aan Aon Consulting Nederland cv de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring over het boekjaar 2013 voor de NPR 2011-regeling.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van APFA.

Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

In overeenstemming met de richtlijn "Samenwerking tussen accountant en actuaris terzake van de controle van verantwoordingen van verzekeringsinstellingen" heeft de accountant van het pensioenfonds mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid en de volledigheid van de administratieve basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeelsvorming van belang zijn.

Werkzaamheden

De door APFA verstrekte administratieve basisgegevens en de bevindingen van de accountant zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt voor mijn beoordelingswerkzaamheden heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht:

- heb ik ondermeer onderzocht of de technische voorzieningen toereikend zijn vastgesteld, en
- heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oordeel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee APFA de tot de balansdatum aangevane verplichtingen ten aanzien van de NPR 2011-regeling zal kunnen nakomen, mede in aanmerking nemend het financieel beleid van het pensioenfonds.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De voorziening pensioenverplichtingen (VPV) van APFA is per 31 december 2013 becijferd op Afl. 2.691.608 duizend en zijn overeenkomstig de beschreven rekenregels en uitgangspunten als geheel gezien, toereikend vastgesteld.

Naar onze mening wordt met een VPV van Afl. 2.691.608 duizend een juiste weergave gegeven van de verplichting die het pensioenfonds heeft jegens haar deelnemers.

Het door APFA aan de NPR 2011-regeling toegewezen eigen vermogen van APFA is op de balansdatum niet voldoende ter dekking van de pensioenaanspraken en het weerstandsvermogen. Tevens loopt APFA achter ten opzichte van het kritieke pad uit het herstelplan.

Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een niet-toereikende solvabiliteit.

De vermogenspositie van APFA ten aanzien van de NPR 2011-regeling is naar mijn mening slecht vanwege de niet-toereikende solvabiliteit.

Amsterdam, 25 juni 2014

drs. A.C Herlaar, Actuaris AG

verbonden aan Aon Consulting Nederland cv

Actuariële verklaring NPR 2005

Opdracht

Door Stichting Algemeen Pensioenfonds Aruba (APFA) is aan Aon Consulting Nederland cv de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring over het boekjaar 2013 voor de NPR 2005-regeling.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van APFA.

Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

In overeenstemming met de richtlijn "Samenwerking tussen accountant en actuaris terzake van de controle van verantwoordingen van verzekeringsinstellingen" heeft de accountant van het pensioenfonds mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid en de volledigheid van de administratieve basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeelsvorming van belang zijn.

Werkzaamheden

De door APFA verstrekte administratieve basisgegevens en de bevindingen van de accountant zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt voor mijn beoordelingswerkzaamheden heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht:

- heb ik ondermeer onderzocht of de technische voorzieningen toereikend zijn vastgesteld, en
- heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oordeel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee APFA de tot de balansdatum aangevane verplichtingen ten aanzien van de NPR 2005-regeling zal kunnen nakomen, mede in aanmerking nemend het financieel beleid van het pensioenfonds.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De voorziening pensioenverplichtingen (VPV) van APFA is per 31 december 2013 becijferd op Afl. 6.866 duizend en zijn overeenkomstig de beschreven rekenregels en uitgangspunten als geheel gezien, toereikend vastgesteld.

Naar onze mening wordt met een VPV van Afl. 6.866 duizend een juiste weergave gegeven van de verplichting die het pensioenfonds heeft jegens haar deelnemers.

Het door APFA aan de NPR 2005-regeling toegewezen eigen vermogen van APFA is op de balansdatum voldoende ter dekking van de pensioenaanspraken en het weerstandsvermogen.

Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een toereikende solvabiliteit.

De vermogenspositie van APFA ten aanzien van de NPR 2005-regeling is naar mijn mening voldoende.

Amsterdam, 25 juni 2014

drs. A.C Herlaar, Actuaris AG

verbonden aan Aon Consulting Nederland cv